

Læsø anno 2010.

Der var en gang, men for enden af den var der en lykkelig udgang.

13. marts. Det er tåget.

På Læsøkajen i Frederikshavn står et selskab og venter på Margrete. De småfryser lidt, men humøret er højt. Alle glæder sig til overfarten og den berømte Læsø-tur, som efterhånden har udviklet sig til en klassiker på lige fod med Orientexpressen og Den Transsibiriske Jernbane. Blot kortere og billigere.

Selskabet rejser inkognito. Turen er bestilt og betalt af Seniorklubben i Pengeløse. Men i virkeligheden består selskabet af revisoraspiranter fra den danske afdeling af EU's nye kontor til Iagttagelse og Formidling af Harmoni og Succes.

Der er noget ganske særligt over en tur til Læsø. Man bliver på en gang forkælet og udfordret.

For mange giver det mindelser om en svunden tid, samtidig med at man må spørge hvorfor man ikke kan gøre sådan hjemme hos sig selv. Et glansbillede af harmoni og succes. Hvis man da ellers kan tro hvad man hører.

Men nu kan sådan noget jo undersøges, og det er lige hvad den småfrysende og kritiske delegation har til hensigt.

Man kan se at Margrete stævner til.

Om bord bliver man mødt med en venlig og imødekommende stemning, og man er ikke i tvivl om at **Færge- og transportselskabet** og de ansatte er stolte af deres opgave og arbejder meget bevidst på at understøtte det billede af Læsø som Læsø ønsker skal efterlade sig hos øens gæster. Og man ved at netop færgerne er så vigtige ambassadører.

Inkluderet i billetprisen er en **Læsø-vand**. Det skulle være så sundt og velmagende. Men Bistroyen kræser og lokker også med lidt specielle menuer, der næsten alle sammen leveres sammen med en lille historie om rettens oprindelse på Læsø. Selv et halvt rugbrød med krat-ud-pølse kan man få.

I øvrigt kan man komme helt gratis til Læsø. En række forretninger har i fællesskab indgået en aftale der kaldes **Læsø-stjernen**.

Ved indsejlingen til Læsø mødes man af en havn, der umiddelbart forekommer noget overdimensioneret i forhold til de ganske få kuttere og små både man kan se. Men alle der har gået en tur langs **Havnefronten i Vesterø** en lun sommeraften ved, at da ser det ganske anderledes

ud.

På Kajen venter Læsø Rute- og Turistfart. Det er stadig den gode gamle chauffør – ham med alle historierne -, der sidder ved rattet og venter, men der er nu tre der deles om de guidede ture. I højsæsonen er der mere end nok til dem alle tre.

Et funklende nyt gammelt skilt er opsat lige ved anløbet.

”Velkommen til Læsø” står der. Skiltets tilsyneladende tilstand er i skærende kontrast til alt andet omkring færgen. Men en eller anden halvgal kunstner har som sin del af aftalen med [Kunstnerfonden](#) skabt og udstillet skiltet, som de fleste imidlertid er enige om burde fjernes. Men en aftale er en jo desværre, men som bekendt, en aftale.

Selskabet er opstemt og forventningsfuldt, og under almindelig pjat og forvirring finder alle en plads i bussen.

Chaufføren byder velkommen og bidrager til den gode stemning med et par små indledende historier. Han kan mange selv, men har også fået et utal af nye fra den samling fortællinger som forhenv. borgmester Erik Malmose udgav for nogle år siden.

Bussen starter og snor sig gesvindt lidt rundt på havneområdet, hvor man ser et par mænd i gang på beddingen, og man kan let forestille sig hvordan det må være at sidde og kigge på havnelivet fra enten Havnebakken eller fra en af de små terrasser på Havnehytterne på et mere livligt tidspunkt af året.

Turen som i øvrigt kaldes ”Læsø på kryds og tværs” starter lige ud ad landevejen. Vesterø Havnegade har ikke forandret sig i mange år. Husene er de samme, og efterhånden benyttes de fleste igen til helårsbeboelse.

Havnekirken er dog ikke kirke mere. Den tjener nu ikke længere som Guds Hus. Døbefonden er blevet udskiftet med badekar, og man har fundet det både naturligt og logisk at bygningen fortsat kan være rammen om livgivende handlinger og lindring for folk i smerte, og der er efterhånden kun ganske få tværinger der stædigt påstår det er blasfemisk at nedsænke skurvede medmennesker i saltlage i et indviet kirkerum.

Chaufføren kan fortælle at man en overgang hidsigt drøftede spørgsmålet.

Men enden på diskussionen blev altså, at Gud flyttede ud, og at [Læsø Kur og Helse](#) flyttede ind.

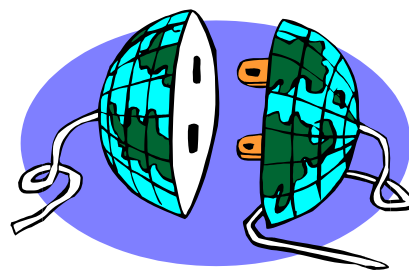
Det var en god beslutning. Og nu viser det sig jo også at placeringen er central i forhold til det Velværehotel der er under projektering.

Bussen drejer til højre ad Strandvejen. Og lige før Kongevejen er det tydeligt at der skal til at ske noget. Det er netop her de gamle planer om et [Velværehotel](#) langt om længe er kommet i skred.

Bussen følger Strandvejen og drejer op mod Syd-vesten ved Sdr. Kirke. Som altid står den smuk og forekommer næsten nykalket.

Turen gennem Syd-vesten er præget af vand. På mange af markerne står vandet højt, og man må spørge sig selv om det dog ikke er fuldstændig håbløst at drive landbrug, hvis man da ikke satser på risdyrkning. Men EU har ikke givet tilskud til risdyrkning endnu, og selvom det en rå dag midt i marts kan være svært at forestille sig, så er Læsø-landbruget i reel vækst. Her lytter selskabet med mere end almindelig interesse. Et par enkelte gårde drives stadig efter traditionelle og konventionelle metoder og målsætninger, men på mange af de tidligere gårde er der i dag spændende nicheproduktioner der bygger på økologiske og alternative driftsmetoder. En forholdsvis stor del af landbrugsarealer udnyttes ekstensivt, men udover denne kødproduktion er lokale grønsager og frøavl blevet en rimelig god forretning.

Det er navnlig sket gennem to tiltag. For det første har de fleste tilsluttet sig en samlet afsætningsforening, der har indgået aftaler med de lokale detailhandlere om at Læsø-varer og –specialiteter markedsføres massivt fra hylderne, men nu også distribueres gennem **Læsø e-handel**, der efterhånden er blevet et anerkendt varemærke og som samler producenternes varer i et katalog. Det betyder at mange sommergæster holder sig a jour med hvilke af de specielle dagligvarer, man har nydt mens man var her, og som man nu har lyst til servere eller vise for venner og bekendte, man kan få tilsendt. Også en del af øens brugs- og kunsthåndværkere har meldt sig til denne salgsforening.

For det andet havde et par initiativtagere vist vejen indenfor hhv. uld og slagtervarer, og det overbevidste mange producenter om at en **forædling af egne varer**, markedsført under Læsø-navnet og med garanti for at varerne lever op til en bestemt kvalitet, en slags **ISO-Læsø**, er en rigtig god investering.

Det lyder næsten alt for logisk og simpelt, når chaufføren fortæller om det. Heldigvis kan han også fortælle om nogle stykker som har forsøgt at snyde på vægten, og for hvem det er gået skidt.

Bussen gjorde et lille hold ved Per Kirkebys atalier i Tørkeriet. Et par af kunstnerens monumentale værker er opstillet i haven og der fri entré, hvis man har lyst til at se og røre. Det er der altid nogle der har.

På vejen ind mod Byrum kører man selvfølgelig forbi Damsgård. For fem år siden åbnede norske investorer et stort kursus- og conferencecenter. Det kører på fuld tryk og har tilmed været medvirkende til at også andre hoteller på Læsø har kunnet tiltrække et stadig stigende antal småkonferencer, så man på en måde har fået flere aktiviteter i den tidligere lidt døde periode af året.

I Byrum har man bevidst arbejdet med byfornyelse. Legepladsen ved Lægehuset er blevet genetableret, men specielt omkring Mejeripladsen er der sket meget.

Pladsen er indbydende selv en råkold formiddag i marts, som den fremstår lidt parkagtig med små atriumgårde.

Parkering er henvist til et område bag Mejeriet og ved SuperBrugsen.

På modsatte side af Hovedgaden er de små forretninger genåbnet. Også Skolepladsen har fået en ansigtsløftning. Der er i løbet af vinteren udskrevet en konkurrence der stiller spørgsmål omkring en udnyttelse af Kajs Plads.

Efter et kort ophold i Byrum går turen til Rønnerne. Et besøg på Saltsyderiet er naturligvis stadig helt fast på programmet for enhver der kommer til Læsø – hvad enten det er for første, anden eller tiende gang.

Saltsyderiet, der i 2005 blev fondsejet, gik hurtigt derefter i kast med at udvikle andre levende historiske værksteder med visse kommercielle undertoner.

Revisoraspiranterne får nærmest gåsehud ved tanken om alt det der skal iagttages og formidles. Specielt **gåseprojektet** er et rent sindbillede på harmoni og succes. Netop i denne periode kan gæster besøge anlægget. Det er kun de forholdsvis få avlsgæs der fylder op, og de fylder ikke meget i forhold til den kæmpeflok det forhåbentlig igen i år bliver til, inden der atter tyndes ud i gåsegangen lige før Mortensaften.

Tilbage af Hornfiskrønvej beder chaufføren som sædvanlig alle passagerne om at lægge godt mærke til det de ser på venstre hånd. Ingen synes at kunne se noget særligt, men det er jo heller ikke meningen. Han vil jo bare forhindre dem i at se til højre, hvor lossepladsen stadig ikke har fået etableret en fulddækkende afskærmning mod det omgivende samfund.

Naturligvis skal turen lige en smut forbi Krogbækgård. Det er selvfølgelig langt fra alle der har nogen interesse i heste, men et smukt syn er det alligevel at se de mange velplejede og kåde islændere. Interessen for rideferie på Læsø er

usvækket, og det er efterhånden slet ikke sjældent at turister tager deres egen hest med. Krogbækgård står bag mange af initiativerne og er booking-central for de mange opstaldningsmuligheder der tilbydes rundt om på Læsø. Det **riderutenet**, der blev lavet efter aftale mellem kommunen, Statskoven og en masse lokale lodsejere og som gør det muligt at trave Læsø rundt på hesteryg fra øst til vest og fra syd til nord, har gjort Læsø meget kendt i alle hestekredse.

Op ad Storhavevej og gennem Byrum en gang til. Chaufføren anbefaler at man kigger til den anden side denne gang – så er det ligesom ikke helt den samme tur.

Umiddelbart efter Byrum passerer man på højre hånd [Læsø Efterskole](#). Den er flyttet ind med hovedbygning i det gamle hotel Nygård. Nyindrettede værelsesfløje er indrettet. Efterskole-ideen havde været drøftet og vendt mange gange de sidste næsten 30 år, men endelig var der sket noget, da en aktiv lokal gruppe for alvor begyndte at arbejde rent praktisk og ikke bare nøjedes med at snakke, diskutere og finde gode undskyldninger for at lade være.

Lige efter Gammelgård svinger bussen af mod Læsø Museum. Den gamle Tanggård trækker hvert år tusindvis af almindeligt besøgende, men for nogle år siden indledte Læsø Museum et samarbejde med foreningen Uddøde Håndværks Fremme og flere gange om året er Museumsgården og Hedvigs Hus rammen om weekend- eller ugekurser i gode, gamle, solide erhverv som f.eks. mastemager, rebslager, kalfatrer, pælebukker, bødker, borer, blokkedrejer, pumpeborer, sejlmager og rapertmagere.

Chaufføren stopper ikke op, men kører langsomt forbi. En af passagerne spørger om han må komme af for at røre ved tangtaget. En lille flok sidder foran porten på store træstubbe og snitter i et eller andet, så chaufføren beklager. Den oplevelse må han have til gode til næste gang. Folk med kniv skal man aldrig forstyrre.

Videre ud til Juelsminde og op på Amtsvejen igen.

På turen langs Amtsvejen til Østerby er der indlagt mange små overraskelser.

Selv om det er langt uden for den egentlige turistsæson er mange af de små Ærligboder åbne, og på Hotel Lærkely venter der en lækker frokost.

Det virker som om Læsø kan producere alting. Det eneste som selskabet sætter til livs der med sikkerhed ikke er fra Læsø, er en fransk hvidvin der serveres til hummersuppen. Resten, det være sig brød, krydderfedt, gåsebryst, gedekød, lynglam, eller fiskesymfonien, er resultat af det lokale landbrug og fiskeri.

Blandt drikkevarerne er bitterdrammen og vandet fra Læsø, men enkelte fra selskabet vover dog at bestille en simpel landsdækkende Tuborg.

Godt fyldt op bevæger turen sig nærmere Østerby. I en af ejendommene langs Amtsvejen er der indrettet et behandlingscenter for alkoholikere. Det er en filial af den [amtslige institution](#) Foldbjergcenteret. En enkelt aspirant føler sig fristet til at undersøge tilbuddet nærmere.

Netop fordi det er tåget, er det umuligt for selskabet at se 25 km, men på et anlæg ved Bouet gør bussen holdt, og selskabet må ud. Entreen er fri og interessen har været meget stor. [Forsøgs-vindmølleparken Læsø](#)

[Syd](#) ligger derude, men det kan ingen jo se i dag, så man må nøjes med den model som præsenteres af Ålborg Universitet, og som kun er en lille del af det formidlingscenter som Læsø sikrede sig andel i, da planerne om parken blev realiseret for nogle år siden.

Videre mod Østerby. Naturligvis skal man lige en tur forbi Golfbanen. De fire stjerner i Michelin fra 2002 har et par sæsonen været afløst af fem. Nu venter man på om resultatet af de fem stjerner sidste år kan give det samme boom i besøgstallet som sidst vurderingen ramte loftet.

Tæt på Østerby ligger [Østerby Ny Camping](#). Strandnært og lækkert. Er det mon gæster eller håndværkere man kan se derinde? Der er en der løber. Det er altså gæster.

Ved Østerby Havnegade svinger chaufføren til venstre. Alle skal opleve Østerby Havn. Der er heldigvis ikke mange kuttere inde i dag, og en tur hen til Marinaen tilfredsstillende heller ikke de fritidssejler-interesserede. Der er intet at se på – bortset fra en tom Marina. Men der er åbent i Pubben, og de der har lyst kan drikke sig en øl, en vand eller en kop kaffe, mens de der har mere lyst til at strække ben går en lille tur langs stranden.

Efter den lille pause snor bussen sig rundt og vender en tur over mod fiskerihavnen. Der arbejdes i Smedjen og på beddingen – et arbejdshold fra Fiskeindustrien står og lufter sig, mens de ryger en smøg.

En enkelt kutter er inde – den er ved at blive rigget om til et andet fiskeri.

Der er optimisme i fiskeriet. [Fisker på Læsø](#) sikrer unge en forrygende start i erhvervet.

Chaufføren fortæller om gamle dage i Østerby. Om ophugning, druk og missionshotel. Men han fortæller det kun for den gode histories skyld og for at kunne forklare, hvorfor Sømmandshotellets efterfølger summer af liv i dag.

LUUC står der på den store røde bygning som nu rummer Læsø Udviklings- og Uddannelses Center. Udenfor holder flere biler, og han gætter sig til at der indenfor sidder en alvorstynget gruppe mennesker og planlægger [Hummerfestivalen](#) der afvikles til september.

Men det er også her juntaen, som man lidt polemisk kalder [LUUC's bestyrelse](#), holder sine møder.

Det er selvfølgelig ikke deres fortjeneste alene, men de var med helt fremme dengang man i skyggen af faldende befolkningstal, skræbende kommunale budgetter, almindelig pessimisme og mangel på fremtidsstro begyndte at kæmpe mod udviklingen.

Man besluttede sig dengang for nogle få kontante målsætninger omkring vækstområder, og alle kunne enes om succeskriterierne: [øget bosætning](#) og en [økonomisk særstatus](#).

Selvfølgelig kom det ikke af sig selv. Det var hårdt arbejde, men en bred analyse af hvad Læsø var og er og gerne vil være viste, at det vidste alle faktisk godt – det kneb bare lidt med at samle kræfterne og trække i den samme retning.

Men det lykkedes, og for enden af gangen var der altså en lykkelig udgang.

Turen tilbage til Vesterø går gennem Statsskoven. Den ligner sig selv – den er fuld af træer, og i det grå disede vejr er Plantagen en god kulisse for et par rigtig uhyggelige jagthistorier fra de gode gamle dage.

Og de endte for en god ordens skyld også lykkeligt. Ingen kom til skade – bortset fra dyret. Men det er vel også meningen, når man går på jagt.

Ingen på Læsø har anet uråd. De forklædte seniorerne fra Pengeløse har atter forladt os.

Men vi har heller ikke haft noget at skjule, og det de iagttog, og som de nu skal formidle, kan kun være med til at forankre indtrykket af harmoni og succes.

Læsø – vores fælles

Transport til og fra Læsø

Læsø-Færgen; Indenrigsministerielt niveau – Amt og kommune presser på – ministerier er kontaktet.

Tænker man i forretningsmæssig drift på færgen?

× Sverige – hvorfor ikke?

× Helikopter – er det muligt?

Færgen indgår aktivt i det liv der foregår på Læsø – turismemarkedsføring

Hvilken rolle har færgen – hvad kan færgen bidrage med og til?

Færgen er et element i den udvikling vi ønsker skal komme!

Forslag til mødeindkalder:

Jess Jessen-Klixbill

Læsø – vores fælles

Læsø Vand

Vand fra Læsø hentes i en tankvogn på vandværket og transporteres til Sjælland, hvor firmaet Søbogaard tapper det på flasker og sørger for markedsføring og distribution af produktet.

Aftalen med Søbogaard giver ingen nævneværdige indtægter for Læsø, men Læsø bliver naturligvis kendt via etiketten og de derpå påtrykte historier.

Det er opfattelsen hos nogen, at projektet er grebet lidt forkert an, men at projektet bestemt ikke må gå tabt.

For at få Læsøvandet gjort til en populær drik rent globalt skal der forandringer til i form af følgende krav til produktet:

- × Produktet skal lanceres i ½ liters plastflaske med skruelåg
- × Der skal ikke tilsættes aromastoffer
- × Det skal markedsføres som et rent naturprodukt
- × Det skal fremstilles på Læsø (flere arbejdspladser)
- × Det skal markedsføres af Læsø

Overvejelser:

- × Kan læsøvandet overhovedet produceres på Læsø
- × Finansiering
- × Er læsøvandet et høj kvalitetsprodukt, der kan bære en merpris
- × Distribution af læsøvandet
- × Markedsføring af produktet - også på Læsø
- × Hvordan er aftalen med Søbogaard – kan Søbogaard eventuelt etablere en produktion på Læsø

Forlag til mødeindkaldelse:

Folmer H. Kristensen

Læsø – vores fælles

Læsø-stjernen

Som forslag til at øge turismen på Læsø er Læsø-Stjernen foreslået. Læsø-Stjernen er et koncept hvor turisterne kan samle rabatter ved de handlende, overnatningssteder etc.

Tilbuddet skal gælde uden for højsæsonen og kun for billetter købt i Frederikshavn. Billetten laves til et klippekort med 16 klip (billetpris kr. 160). Hvert klip har således en værdi af 10 kr. Turisten kan fremvise billetten i en forretning eller på et overnatningssted og derved opnå en rabat. Pointen er at kunden kan få klippet 16 klip og derved opnå besparelser svarende til prisen for en personbillet.

Deltagelse i ordningen er frivillig og den enkelte deltager bestemmer selv hvor meget kunden skal handle for, for at opnå en rabat – at der bliver klippet i billetten.

Eksempler:

- × En forretning har Læsø-Stjernen ved indgangen. I midten af stjernen står der 300 kr. Dette betyder, at ved køb for 300 kr. eller mere trækker forretningen 10 kr. fra prisen og klipper et klip i billetten.
- × Et hotel klipper 3 klip på en overnatning til 800 kr. og kunden betaler i stedet 770 kr.
- × En sommerhusejer klipper 16 klip ved leje af et sommerhus og betaler derved kundens færgebillet.

Ordningen følges op af at der i Læsø's turistblad er en oversigt over de steder som deltager i ordningen.

Overvejelser:

- × Skal klippekortet gælde pr. person (også børn), pr. familie, pr. bil eller?
- × Er det realistisk at tro på at handlende, overnatningssteder, spisesteder etc. vil samarbejde om en udvidet rabatordning?
- × Vil ordningen medføre et øget besøgsantal uden for højsæsonen?

- * Hvor stor vil tilslutningen og dermed effekten blive hvis ordningen kun gælder uden for højsæsonen?
- * Kan ordn. være den faktor der afgør at gæster vælger Læsø frem for andre steder?
- * Hvem står for markedsføring og for at samle deltagerne? Hvordan hentes finansieringen?
- * Er det realistisk at tro at kommunen og Læsø-færgen kan/vil bidrage til ordningen med ét klip hver pr. besøgende?

Forslag til mødeindkalder:

Henrik Thomsen

Læsø – vores fælles

Marina i Vesterø Havn

Lystbådehavn i Vesterø Havn med 200-250 bådpladser nordøst for den eksisterende havn. De eksisterende flydebroer flyttes til den nye havn.

Der skal på den eksisterende mole etableres et område til små havnehytter og lejligheder. På stranden bygges et sejlerhus med opholdsrum til sejlerne.

Målet er at skabe flere og bedre pladser til sejlerne, så de får lyst til at blive i længere tid på Læsø, samt at skabe et miljø på denne del af havnen.

I forbindelse med dette projekt skal der laves ophalingsplads på beddingen for større sejlbåde. Det vil give muligheder for flere arbejdspladser.

Overvejelser:

- Kan havnehytterne opføres uden en havneudvidelse
- Skal der ved en udvidelse skabes yderligere badefaciliteter
- Kan placeringen af marinaen ikke lige så godt ske syd for den eks. havn
- Udnyttelse af eksisterende redskabshuse ved siden af vodbinderiet til havnehytter
- Hvem skal eje havnehytterne (hoteller, campingpladser, vandrerhjem)
- Skal/kan der være forretninger i havnehytterne
- En evt. nedgang i fiskeriet skaber mere plads i havnen – er der så brug for en marina
- En havneudvidelse bør ses i sammenhæng med havnen som sådan og det bagved-liggende bymiljø (service og faciliteter) herunder virkningen for det eksisterende miljø og sameksistensen med fiskerne
- Finansiering af en marina og havnehytterne m.m.
- Hvad kan der forventes af øgede indtægter ved forslagene og kan de finansiere renter og afdrag
- Markedsføring af de nye tiltag

Forslag til mødeindkalder:

Alex Rasmussen

Læsø – vores fælles

Kunstnermiljø

Læsø er vel næppe blevet det nye Skagen, og det er forholdsvis få kendte og anerkendte kunstnere der bor på Læsø.

Men mange kunstnere har efterhånden besøgt og opholdt sig på Læsø i en periode.

Så Læsø har efterhånden en anseelig samling af kunstværker stående – dels udstillet og dels i magasin. Med tiden bliver nogle af dem sikkert også penge værd.

Et værk er nemlig prisen for at låne en lejlighed i det kunstner-hus, som ejes og drives af en fond, og som altså stiller logi til rådighed i en periode for interesserede kunstnere.

Huset kan rumme tre kunstnere samtidig.

Samlingen kaldes naturligvis Læsøsamlingen, og der er planer om at lave en vandrestilling til danske kunstmuseer.

I enkelte tilfælde har musikere og teatergrupper benyttet sig af muligheden.

Værker har i disse tilfælde været en forestilling, hvor billetindtægten så har været ”betaling”.

Ofte har kunstnerne valgt at arbejde med ”åbent værksted” og de har på den måde bidraget til at Læsø i en periode har haft endnu en ”attraktion” at tilbyde.

Til overvejelse:

- × Egnet hus: Havnebakken? Hjørnepryd? Doktorboligen? Fattiggården?
- × Hvilke kunstnere kunne tænkes at være interesseret?
- × Kan Huset rumme andre aktiviteter?
- × Penge til drift?
- × Hvem skal administrere et Kunstnerhus?

Forslag til mødeindkaldelse:

Kirsten Thyø

Læsø – vores fælles

Læsø kur og helse

Projektet er som bekendt allerede godt i gang. Der er givet støtte til en feasibilityundersøgelse, der er afsluttet og behandles i kommunalbestyrelsen i februar 2003.

Undersøgelsen har været positiv for mulighederne for at realisere projektet, og munder derfor ud i en anbefaling af det videre forløb.

Anbefalinger :

Af hensyn til at kunne starte den egentlige behandling i kur- og helsecentret på de bedst tænkelige vilkår skal der iværksættes et pilotprojekt, hvor behandlingskonceptet af psoriasispatienter med Læsø saltvand optimeres gennem en række forsøg på Læsø i 2003. I denne periode skal det undersøges, hvilken behandlingsform, der er bedst egnet. Eksempelvis skal det undersøges, hvorvidt det vil være mest optimalt at behandle med råbrine alene, restlage alene, eller en kombination af disse. Derudover skal doserings - og behandlingstid testes. Desuden skal det undersøges, hvor og under hvilke forhold patienterne skal opholde sig i de forskellige bade. (Spabade eller spraykabiner osv.).

Pilotprojektet kræver ikke omfattende økonomiske investeringer. Man har til pilotprojektet brug for faciliteter, der svarer til et godt "pool-sommerhus". Der er således brug for et kar, der størrelsesmæssigt svarer til et almindelig spabad.

Desuden er der brug for en brusekabinefacilitet, hvor spraymetoden afprøves. Endelig skal der investeres i en lyskabine til UVB-behandling. Med hensyn til personale vil der i pilotprojektet kun blive brug for en sygeplejerske, som skal være omdrejningspunkt for behandlingen, samt en dertil hørende sekretærfunktion. Derudover er det også nødvendigt, at en læge tilser og undersøger patienter ved behandlingens start, midtvejs og afslutning. Læsøs praktiserende læger vil kunne udfylde denne funktion. Erik Søndergård, praktiserende læge på Læsø, har givet tilsagn om at lægehuset på Læsø i samarbejde med Marselisborg Hospital kan stå for den lægefaglige gennemførelse af pilotprojektet.

Det er vigtigt at understrege, at der vil være tale om et pilotprojekt, hvor formålet er at få den fremtidige behandling optimeret. Man skal således gøre patienterne opmærksomme på, at de fysiske rammer omkring behandlingen i pilotprojektet ikke

kan sammenlignes med det produkt som Læsø kan tilbyde psoriasispatienter når kur- og helsecenteret er etableret.

Sideløbende med pilotprojektet skal en række private fonde ansøges om midler til etablering af det endelige kur- og helsecenter. Hensigten er at sigte efter en 100% finansiering af etableringsdelen gennem ansøgninger til 4-5 store private fonde.

I forbindelse med drift af kur- og helsecentret skal der søges forskningsmidler til en dokumentationsperiode på 3-5 år, hvor en patientgruppe følges med henblik på, at dokumentere Læsø saltets virkning som en del af behandlingsforløbet. Forskningen kan eventuelt foretages af Marselisborg Hospital.

Det skal endvidere afdækkes hvilken organisation det vil være mest hensigtsmæssigt at Læsø Kur og Helsecenter drives i. Umiddelbart skal mulighederne for en fond undersøges nøje. Eventuelt kan man dele projektet op i flere fonde (f.eks. drift af bygninger for sig).

Forslag til mødeindkalder:

Jan Kjærgaard

Læsø – vores fælles

Velværehotel

Et nyt hotel med en overnatningskapacitet på mellem 80 og 100 sengepladser skal etableres. Hotellet skal både kunne huse konferencer og virksomhedsforlagte møder og kunne huse personer, der er på kurophold.

På hotellet skal der være to restauranter. Hotellets ene restaurant skal være et spisested af høj kvalitet mens den anden restaurant skal være målrettet personer med specielle behov for diætsammensætning – det vil sige kunne tilbyde f.eks. fedtfattig mad, allergivenlig mad, mad tilpasset en psoriasis behandling. Hotellet skal således have tæt samarbejde med ”Læsø Kur og Helse” men også andre forbund og foreninger (Astma-Allergi Forbundet, diabetesforeningen m.m.) i forhold til ophold.

På hotellet skal etableres faciliteter som skal stilles til rådighed for gæsterne, blandt andet motionsrum, solcenter og spabad. Hotellet kan i samarbejde med etablerede sportsforeninger og klubber også tilbyde træningsophold for klubber (fodboldklubber, golfklubber m.m.). Til hotellet kan være tilknyttet fysioterapeut, diætist m.m. så der for personer på længerevarende ophold kan knyttes vejledning.

Hotellet vil kunne give mellem 7 og 10 helårsarbejdspladser.

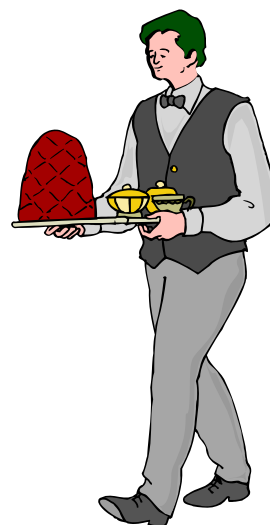
Finansieringen af hotellet skal bero på ekstern kapital – f.eks. Nordjyllands Amt, EU, Forsikringselskaber, forbund og foreninger (som samarbejde blandt andet skal bygge på), private investorer, Dansk FolkeFerie/andre feriearrangører samt eventuelt salg af aktier.

Overvejelser:

- × Hvordan organiseres forberedelserne til velværehotellet – hvem udformer detail-beskrivelse, tegninger, budgetter? – hvem indhenter tilladelser? Hvor vil finansieringen findes?
- × Hvordan sikres en tilstrækkelig kapitaltilførsel?
- × Er der behov for et sådant velværehotel og kan Læsø i pris konkurrere med lignende hoteller andre steder i Danmark?
- × Hvordan gøres velværehotellet og Læsø attraktiv med henblik på kurophold og konferencer/møder?

Forslag til mødeindkalder:

Morten Poulsen

Læsø – vores fælles

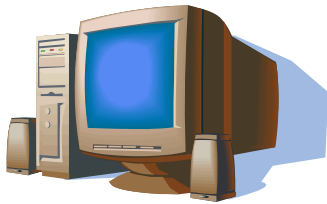

IT-Erhverv

Læsø skal have oprettet et Ø-netværk, det vil sige en fælles internetopkobling som samtidig giver mulighed for et internt net.

Ø-netværket udformes som et virksomhedsnetværk, hvor husstande og virksomheder på øen gratis kan kommunikere med hinanden via nettet, mens kommunikation med andre steder end Læsø via nettet sker mod betaling. De enkelte husstande og virksomheder har abonnement ved Ø-netværket som har abonnement ved TDC. For de enkelte husstande og virksomheder vil opkobling til Ø-netværket blive billigere end de nuværende løsninger grundet stordriftsfordele.

På Ø-netværkets hjemmeside findes en e-handelsbutik, som sælger kvalitetsprodukter lavet på Læsø. Enhver virksomhed der ønsker at sælge et parti varer via den fælles

butik, kan kontakte en administration, som står for det praktiske omkring salget – registrering på hjemmesiden, pakning og forsendelse, fakturering m.m.

Administrationen kan også stå for sekretærbistand (telefonpasning, regnskabsførelse m.m.) til Læsø-virksomheder

I forbindelse med Ø-netværket etableres et Call-center.

Call-centeret varetager større telefonpasningsopgaver for eksempelvis post-ordre-firmaer.

Den moderne IT-infrastruktur giver ideelle betingelser for etablering af hjemmearbejdspladser indenfor mange forskellige brancher.

Administration og Call-center skal kunne supplere LUUC.

Overvejelser:

- × Er det teknisk muligt at etablere et Ø-netværk?
- × Finansiering af etableringsudgifter for det samlede Ø-netværk samt for de enkelte husstande
- × Vil mindre virksomheder benytte sig af en administration som varetager sekretæropgaver (telefonpasning, regnskab m.m.)?
- × Kan der via Ø-netværket etableres et Call-center?

- * Kan et Call-center konkurrere med etablerede call-centre? Er der behov for flere Call-centre i Danmark?
- * Vil et ø-netværk gøre Læsø attraktiv for tilflyttere med arbejde – vil tilflyttere tage deres arbejde med og arbejde fra hjemmet?

Forslag til mødeindkalder:

Per Bragt

Læsø – vores fælles

Forædling af produkter på Læsø

Læsø skal kunne udbyde lokalt producerede produkter som f.eks. fisk, solbær- og hybenmarmelade, pølse, honning, kød m.m.

Produkterne skal produceres i et omfang så der kan være salg til øens overnatningssteder, spisesteder og færageselskabet med henblik på at disse har de lokale produkter indeholdt i deres menuer.

Produkterne skal ligeledes kunne sælges i e-handelsbutikken samt i forretninger på øen.

Produkternes kendetegn er at de er hjemmegjorte og af høj kvalitet og at de kan sælges som luksus-varer.

Produkter som keramik, malerier, tekstil (pelse og strik), smykker m.m. skal ligeledes sælges over e-handelsbutikken. Pelse og strikvarer kan eventuelt samarbejde med en lokal designer som laver design hvor produkterne indgår eller efter bestilling fra kunde/producent.

Produktion af f.eks. marmelade kan eventuelt ske med skoleelever der samler frugt (f.eks. hyben) mod betaling, produktionsskolen laver produktet og fylder i glas og marmeladen sælges.

Overvejelser:

- × Er en efterspørgsel efter luksusvarer fra Læsø realistisk?
- × Vil produkter fra Læsø kunne produceres i tilstrækkelige mængder så salg til lokale samt over e-handel kan finde sted?
- × Efter hvilke kriterier udvælges produkterne?
- × Hvis man etablerer et specielt Læsø-varemærke som de forskellige produkter sælges under, hvem vil så være den godkendende ”myndighed” – er det den enkelte producent, kommunen, en uvildig gruppe?
- × Hvordan skal markedsføringen finde sted; Internet, Læsø-bladet, mund-til-øre-metode?
- × Hvordan finansieres en eventuel markedsføring?
- × Vil der være økonomi i en målrettet produktion – af eksempelvis marmelade?

- ✦ Vil hoteller og restauranter have lokale produkter indeholdt i deres menu, når de for færre omkostninger kan have andre produkter?

Forslag til mødeindkalder:

Orla W. Olsen

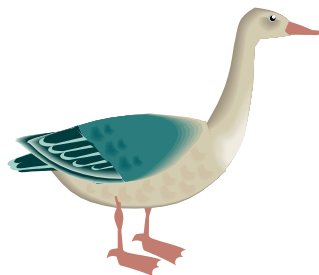
Læsø – vores fælles

Julegåsen kommer fra Læsø!

Gåsen er vendt tilbage som landskabsplejer på Læsø. Læsøs store eksterne græsarealer kan føde mange gæs. En kort fremtidsvision for projektet ser således ud:

- 1) Det er på folkeaktier indrettet en gåsefarm med 500 avlsgæs. Der er ansat en gåsefarmer til avls- og udrugningsarbejdet.
- 2) Der udruges på farmens rugeri årligt ca. 5-10.000 gæslinger i løbet af foråret og forsommeren. Gæssene er solgt og betalt på forhånd via e-handel mod levering i november og december måned.
- 3) Der er ferieophold på Læsø, hvor julegåsen kan synes.
- 4) Gæslingerne fodres på græsarealer over hele øen.
- 5) Når sommeren går på hæld, og græsset mister kraften, fodres der med tilskudsfoder og korn fra øen, så gæssene bliver slagtefærdige.
- 6) Gæssene bringes til slagtning i fjerkræslagtehuset, hvorfra også forædlingen og distributionen finder sted.
- 7) Gåsen leveres ved købers bopæl som et højt kvalitetsprodukt med mulighed for at genbestille næste års julegås.
- 8) Fjer og dun sælges eller bruges til Læsø dyne og pude.
- 9) Gæs, der ikke er solgt på forhånd, bliver forædlet til delikatesser eks. saltet og røget gåsebryst og gåsepostej eller paté på indmad m.m.

Overvejelser:

- * Hvor kan arealerne findes og hvilke regler gælder på området?
- * Fremskaffelse af avlsgæs? Opbygning af ekspertise vedr. udrugning og opdræt?

- * Pasningen af gæssene til overkommelige udgifter? Slagtning – krav og bestemmelser?
- * Forædling, markedsføring og salg? Veterinære bestemmelser? m.m.

I Arne Espegård – Liv og Sprog på svundne tiders Læsø bind 2 side 110 står følgende at læse:

Gås Alle havde gæs i gamle dage, blot de havde en lille dam. Om efteråret blev de i massevis drevet til Vesterø, hvorfra de sejledes over Sæby og videre til København.

Gåselort I Elling sagde man til en der var doven: Du trænger vist til at komme til Læsø og stable gåselorte.

Forslag til mødeindkalder:

Hans Ole Steffensen

Læsø – vores fælles

Riderutenet

Det er efterhånden blevet populært at tage på ferie med sin hest.

Læsøs natur gennemtraves på kryds og tværs – uden at nogen farer vild af den grund.

De fleste ryttere medbringer et forsvarlig lamineret kort over Læsø, hvor meget attraktive rideruter er indtegnet.

Men naturligvis er skiltningen langs ruterne også i orden.

Ridestierne er anlagt såvel i Statsskovene som på Rønnerne og en række private skove og arealer er ligeledes med.

Der er kun få Adgang Forbudt-områder.

Kendskabet til dette Læsø Riderute-net formidles bredt, men hippologiske foreninger har gjort et stort markedsføringsarbejde indenfor egne rækker.

Under opholdet på Læsø opstaldes hestene typisk privat.

Enkelte tilbydes både røgt og pleje, som en del af ”lejen”, andre steder er man kun sikret en forsvarlig indhegning. Man får jo hvad man betaler for.

Overvejelser:

- × Er der et kort over eksisterende ridestier?
- × Skal et nyt kort beskrive vejledende ridetid?
- × Vil et rutenet kræve etablering af faste ”rastepladser” med nye faciliteter (toiletter, borde og bænke, tøjr-bomme osv.)?
- × Hvem skal føre forhandlinger med private lodsejere?
- × Brugerbetaling?
- × Er ideen om opstaldning hos forskellige private realistisk?

Forslag til mødeindkalder:

Karin Krogstrup

Læsø – vores fælles

Efterskole

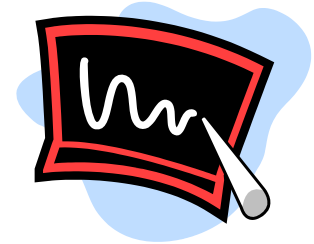
På det tidligere Hotel Nygård blev der i 2005 indrettet en efterskole.

I forbindelse med strukturkommissionens arbejde og de efterfølgende forhandlingerne om forskellige særstatusser for Læsø blev der givet grønt lys for en delvis kommunedrevet Efterskole. Hensigten var at samdrive en del af folkeskolens afgangsklasser med elever på efterskole.

En del af elevgrindlaget kom næsten af sig selv, da man henvendte sig til fraflyttede Læsø-boer, der i stort tal indmeldte deres børn til et års ophold og afsluttende grundskolegang på Læsø.

Gedigen og god boglig undervisning kombineret med jagt, natur, ridning og marinesport (dykning, sejlads osv.) er det faglige indhold.

Som noget helt særligt har skolen specialiseret sig i at rumme et mindre antal elever med et fysisk handicap.

Overvejelser:

- × Hvad er de helt præcise og gældende regler for oprettelse af ny efterskole?
- × Vil en kombination af almindelig folkeskole og efterskole kunne tænkes uden at man amputerer fordelene og det særegne ved begge skoleformer?
- × Hvilke handicaporganisationer kunne bringes til at overveje at være medinitiativtager og –finansierende ved etableringen af en ny efterskole?
- × Kan tidligere Hotel Nygård være en mulig placering af en ny efterskole?

Forslag til mødeindkalder:

Hans Ole Steffensen

Stats- og amtslige institutioner/arbejdspladser

Der i stikordsform foreslået følgende:

- × 1 eller 2 døgninstitutioner fra amtet/staten
- × flere stats- og amtsarbejdspladser
- × Læsø Genoptræningscenter for trafikofre og personer ramt af livsstilssygdomme

Ved det første indledende møde i Indenrigsministeriet om øerne Samsø, Ærø og Læsø blev det kraftigt understreget af repræsentanterne fra øerne, at det der er brug for er arbejdspladser, arbejdspladser og....., det være sig statslige, amtslige eller private, for at øerne kan få vendt befolkningsnedgangen og for at sikre, at øerne fortsat kan bestå som levedygtige og velfungerende samfund.

Overvejelser:

- × Vil institutioner som fængsel, afvænningssted (narkomaner, alkoholikere) passe til det image, som vi har eller gerne vil have
- × Er det realistisk at forestille sig, at amtet vil etablere en institution, når amternes fremtidige rolle ikke er afklaret
- × Vil vi ikke fortsat have det problem, at der er et job til en person, men ingen til ægte-fællen
- × Hvordan er behovet for pladser til genoptræning af trafikofre.
- × Hvordan vil finansieringen kunne klares, skal det være i offentligt (amt og/eller kommune) eller i privat regi

Forslag til mødeindkalder:

Poul Andersen

Vindmøllepark – Læsø Syd

Beskrivelsen af projektet foreligger og er blevet gennemgået af Kelly Langkilde på fremtidskonferencens 2. dag ultimo november 2002.

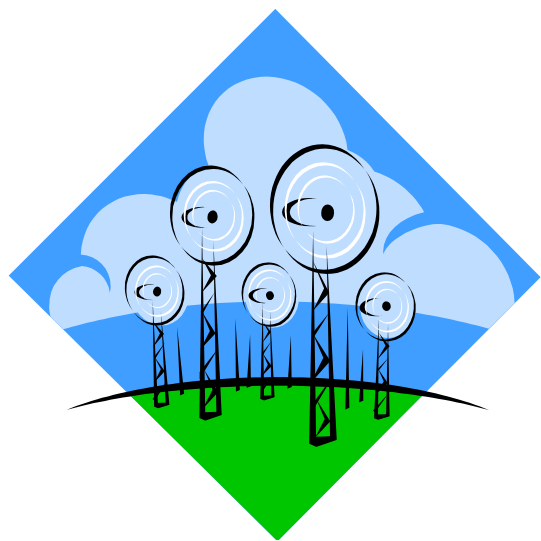
Kommunalbestyrelsen aftalte på mødet den 9. december 2002, at kommunen sender et brev til Kelly Langkilde om, at Læsø ser positivt på projektet, og at projektet bør løftes over i amtsregi.

Amtsborgmesteren, der i øvrigt ikke kendte til projektet, er enig med kommunalbestyrelsen i, at projektet bør løftes over i amtsregi.

Dette brev er sendt til Kelly Langkilde med kopi til Nordjyllands amt i december måned sidste år.

Forslag til mødeindkalder:

Folmer H. Kristensen

Læsø – vores fælles

Campingplads vest for Østerby

Østerby Havn og Marina har fået en attraktiv femstjernet natur- og strandcampingplads, der især har satset på muligheder og faciliteter, der kan benyttes hele året rundt. Hermed er campingsæsonen udvidet til så godt som hele året. Den nære beliggenhed ved stranden, marina, havn og golfbane gør den til et trækplaster for gæsterne i Østerby.

Læsø Naturcenter er tilknyttet pladsen og medvirker til, at der er gode oplevelsesmulighederne for gæsterne på pladsen, også når stranden byder på andet end bademuligheder.

Overvejelser:

- × Strandbeskyttelsesregler og andre regler kan være en hindring!
- × Skal dele af planloven eventuelt ændres (dispensation)?
- × Hvad med den nuværende campingplads?
- × Udstykkes til boligarealer?

Forslag til mødeindkalder:

Kim Kristiansen

Læsø – vores fælles

Fisker på Læsø

Fra 2005 gik det for alvor igen fremad for fiskeriet på Læsø.

Indtjeningen havde sådan set hele tiden været rimelig, men antallet af kuttere var faldet drastisk og antallet af beskæftigede var dalet konstant i mange år.

Udviklingen vendte da der blev satset på to områder:

For det første er generationsskiftet blevet lettet gennem en fond som støtter fiskere der ønsker at etablere sig. Dels gives der uddannelsestilskud i forbindelse med skipperuddannelsen og dels involverer fonden sig økonomisk i forbindelse med unge fiskeres køb af fartøj.

Pengene tilvejebringes gennem en bevidst politik omkring landingsafgifterne, der gør det meget fordelagtigt at lande på Læsø.

Hertil kommer at et netværk af personer fra fiskerierhvervet og de tilknyttede servicefag står til rådighed med hjælp og vejledning.

Helt unge der ønsker at komme i praktik på et Læsø-fartøj tilbydes meget fordelagtige forhold, og mange har benyttet tilbuddet. Et par stykker har siden besluttet sig for at blive på Læsø efter uddannelsen og har nu fast hyre på en Læsø-kutter.

Overvejelser:

- × Kan man sætte landingsafgiften ned og ikke op, og så med rimelighed tro på at det gavner Læsø-samfundet og ikke kun den enkelte fisker?
- × Hvor stor skal en fond være før den er interessant?
- × Hvordan kan man styre en fond indenfor det lokale fiskerierhverv?
- × Er vores havne i stand til at modtage øgede landinger? Større kuttere?
- × Vil havnene/kommunen sælge de udlejede grunde på

havnene?

Forslag til mødeindkalder:

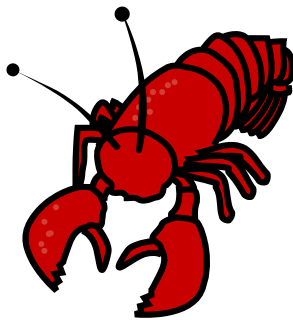
Leif Ladefoged

Læsø – vores fælles

Hummerfestival

Formål : At skabe en årligt tilbagevendende begivenhed der sætter focus på Læsø, og på et produkt som Læsø i forvejen er kendt for.

Konceptet : Der skal inviteres gode kokke, danske, norske, svenske og tyske, der skal komme og præsentere nye anvendelsesmuligheder for hummere. Retterne præsenteres og der bliver mulighed for at smage på dem. Der skal udskrives en konkurrence over samme tema, med efterfølgende kåring af årets bedste opskrift. Opskrifterne skal med tiden samles og udgives i bogform. De lokale spisesteder skal opfordres til i forlængelse af festivalen, at have retter med hummere på spisekortet.

Den første Hummerfestival gennemføres i 2004 i Østerby Havn. 2003 bruges til at planlægge, aftale og markedsføre projektet. Logistikken kan med fordel tage afsæt i de erfaringer der er gjort gennem afholdelse af ”Havets Dag”.

Samarbejdsparter : Fiskeindustrien og de 2 Fiskeriforeninger vil være meget nødvendige deltagere i arrangementet.

Økonomi : Skal afklares af arbejdsgruppen

Lokalisering : Den naturlige placering vil være på Østerby Havn

Betydning : Projektet vil medføre en endnu større fokusering på hummere og Læsø, og medvirke til at øge salget i Danmark og nærområderne (Norge, Sverige og Tyskland).

Arbejdsopgaver for arbejdsgruppen : Tilrettelæggelse, markedsføring, styring, økonomi m.m.m.

Forslag til mødeindkalder:

Jan Kjærgaard

Læsø – vores fælles

Ny organisering

Der skal etableres et Udviklings og Erhvervsråd – det kan kaldes Læsø Uddannelses og Udviklings Center – LUUC.

LUUC's opgaver skal være:

- * **At** samle og koordinere salgs- og markedsføringstiltag, bl.a. ift. lokale produkter.
- * **At** sørge for kompetenceudvikling på Læsø.
- * **At** være et ø-videnscenter
- * **At** varetage erhvervs- og turistudviklingen, herunder at hjælpe iværksættere og servicere etablerede virksomheder med henblik på fremgang
- * **At** tiltrække nyt erhvervsliv til øen
- * **At** rådgive om og hjem søge midler fra EU's forskellige fonde.

Driften af LUUC finansieres blandt andet af indtægtsdækket virksomhed, foreningsbidrag, tilskud fra stat, kommune m.m.

LUUC har en bestyrelse bestående af repræsentanter eksempelvis fra bidragsyderne (kommune, Turistforening, Handels- og Håndværkerforening, Erhvervs- og Havneudvalg).

LUUC har erhvervschefen ansat eller tilknyttet.

LUUC skal være selvstyrende/bestemmende med hensyn til projekter, indgåelse af aftaler og økonomi.

Overvejelser:

- * Skal en erhvervschef være kommunalt ansat og derigennem bevare uvildigheden?
- * Hvor skal LUUC have kontor, mødelokaler, undervisningslokaler m.m.?
- * Hvem skal være fødselshjælper; forestå ansættelse af eventuel erhvervschef, LUUC-leder m.m.?
- * Er det realistisk at de økonomiske tilskud kan finansiere LUUC?

Forslag til mødeindkalder:

Poul Andersen

Læsø – vores fælles

Flere tilflyttere

Læsø har gennem de første 5 år af det nye årtusinde vendt udviklingen med et dalende befolkningstal og oplevet en stigning på 100 borgere mere på øen i forhold til befolkningstallet nytåret 2000.

- * Der er kommet flere familier med børn i alderen 0-10 år
- * Der er sket en stigning i antallet af pensionister fra den nye pensionistgeneration

Tilflytningen er bl.a. sket gennem en stor markedsføringsindsats med fokus på Læsø som et fredeligt område med store naturarealer, lav kriminalitet, minimal trafikmængde, et børnevenligt miljø, en kompetent ældrepleje, mulighed for stor medbestemmelse, en lille kommune med direkte kontakt til forvaltningen, billige boliger, god IT-infrastruktur på 95 % af øen og et rigt foreningsliv.

Markedsføringen er foregået og foregår stadig via en indirekte markedsføring over for de 2 målgrupper via medieomtale af Læsø i ugeblade/aviser/radio og TV.

Grundtemaet er, at Læsø er et lidt specielt samfund at bo i. Man må gerne være lidt af en individualist, da man selv skaber sin tilværelse. Man har selv sit job med i form af fjernarbejde eller egen virksomhed. Der er mulighed for at komme hurtigt til f.eks. København med fly. Huspriserne gør, at der alligevel er tale om en billigere levevis, selv om der rejses mere, når der vælges noget så specialet som en ø-tilværelse – men børnene har det bedre på Læsø: her er nemlig masser af frisk luft og natur og pasning i topklasse.

Direkte markedsføring sker, når Margrete Læsø er på messer eller lignende. Ejendomsmæglerne deltager med præsentation af helårshuse. Repræsentanter for børneinstitutioner/foreningsliv/ kommune deltager også.

Over for børnefamilierne er sloganet:

Gi' dine børn et godt liv – flyt til Læsø
Ta' arbejdet med - og få selv et godt liv.

Forslag til arbejdsgruppe:

Henrik Autzen

Læsø – vores fælles

Økonomisk særstatus

Der er sammen med Indenrigsministeriet nedsat en arbejdsgruppe der skal komme med et oplæg til løsning af de problemer som ikke bare Læsø men også Samsø og Ærø har.

Arbejdet er igangsat og der forventes et udspil inden årets udgang.

Nedenfor beskrives bl.a. de opgaver arbejdsgruppen har fået pålagt.

Baggrund

Indenrigs- og Sundhedsministeren har med de fire borgmestre fra de tre øer besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, som har fået til opgave at belyse mulighederne for at opretholde og udvikle Læsø, Samsø og Ærø som levedygtige samfund især på baggrund af øernes beliggenhed og de trafikmæssige forhold.

Arbejdsgruppen har således blandt andet fået til opgave at iværksætte og gennemføre en analyse, som skal indgå i beslutningsgrundlaget for statens og kommunernes fremtidige overvejelser omkring de mindre ø-samfund. Arbejdsgruppen har besluttet at udbyde denne analyseopgave i offentligt udbud. Der henvises til vedlagte kommissorium for arbejdsgruppen, hvor formålet med såvel analyse som arbejdsgruppens arbejde er nærmere beskrevet.

Analysen, som ønskes, skal gøre status over de tre øsamfunds situation, men især fremkomme med konkrete forslag og overvejelser til foranstaltninger, som med vægt på øernes egne kræfter og potentialer har som mål at fremme øernes udvikling og fjerne eller afhjælpe eksisterende barrierer.

For de tre ø-samfund er der lavet flere analyser og enkelte udviklingsprojekter løber fortsat. De foreliggende rapporter vil kunne bruges som en del af baggrundsmaterialet for en ny analyse, og således reducere behovet for dataindsamling, ligesom erfaringer fra de igangværende projekter forudsættes inddraget i analysen. I forbindelse med tildeling af ordre vil Indenrigs- og Sundhedsministeriet levere en kopi af disse rapporter. I slutningen af dette notat findes en oversigt over analyser, som ministeriet og kommunerne er bekendt med.

De fleste af analyserne belyser typisk en mere eller mindre specifik problemstilling. Denne analyse for de tre øer skal belyse alle tre ø-samfund og deres udviklingspotentialer.

Analyseprojektet

I analysen skal indgå en vurdering af Læsøs, Samsøs og Ærøs økonomiske situation. Endvidere skal vurderes udviklingsperspektiver for de tre ø-samfund med særlig fokus på transport, erhverv samt på øerne i en kommunal og regional sammenhæng.

Analysen skal belyse mulige barrierer – det være sig i form af lovregler, strukturer og organisationsformer – som kan modvirke eller hindre en levedygtig udvikling for øerne. Desuden skal belyses muligheder/potentialer i ø-samfundene, samt hvilke instrumenter og påvirkninger, der skal bringes i anvendelse for at understøtte og forbedre udviklingen i ø-kommunerne. Analysen skal inddrage såvel de umiddelbare erhvervsmuligheder som forudsætningerne herfor i form af bl.a. levevilkår for befolkningen.

Til brug for arbejdsgruppens videre drøftelser ønskes analysen suppleret med et idékatalog indeholdende konkrete forslag og overvejelser om foranstaltninger, som kan fjerne eller afhjælpe barrierer og fremme udnyttelsen af øernes særlige kompetencer – herunder, hvorledes øernes egne ressourcer (foreninger, organisationer, virksomheder, borgere mv.) vil kunne indgå evt. i et samarbejde med udefra kommende. Evt. omkostninger ved sådanne initiativer skal vurderes.

Analysen skal endvidere sammenholde med situationen i landets øvrige ø-samfund og øvrige landdistrikts- og udkantsområder med hensyn til den økonomiske udvikling og områdernes udviklingspotentialer.

Tidsramme, økonomi, udbud m.v.

Tidsramme

Tildeling af ordre forventes at ske medio marts 2003. Projektet ønskes gennemført med afslutning senest den 15. oktober 2003.

Kontakt til udbudsgivere

Arbejdsgruppen om de tre øer Læsø, Samsø og Ærø vil udgøre følgegruppen for projektet. Følgegruppen påregner at afholde tre møder, hvor der redegøres for arbejdet med analysen, og hvor følgegruppen har mulighed for at kommentere metoder og udkast til rapport. Et af disse møder afholdes midtvejs i kontraktperioden på en af øerne og med deltagelse af politikere og andre repræsentanter fra de tre øer.

Økonomi

Der er bevilget 1.000.000 kr. (ekskl. moms) til gennemførelse af projektet. Beløbet skal dække samtlige omkostninger, rejseudgifter og trykning af rapport i 150 limede eksemplarer i A4-format.

Udformning af tilbud

Tilbuddet skal indeholde oplysning om:

- × Opfattelse af opgavens indhold og afgrænsning, herunder forslag til metoder, arbejds- og tidsplan samt analysedesign.
- × Beskrivelse af medvirkende navngivne konsulenter/forskere på projektet, dokumentation for erfaring og faglige forudsætninger i forhold til opgaven.
- × Forventede udgifter, fordelt på konsulenttimer, sekretærhjælp, rejseudgifter, trykkeudgifter m.v.

Der nedsættes ingen arbejdsgruppe

En proces for at skabe et varemærke for Læsø

LÆSØ®

LÆSØ® er noget – og det skal mærkes

LÆSØ® er allerede et eller andet i folks bevidsthed. Men hvad mon det er? Givet er det, at det er noget bestemt hos de, der bor og opholder sig på Læsø, mens det er noget andet hos dem, der kommer som gæster. Her begynder arbejdet med at skabe et brand – det vi kan kalde et varemærke.

LÆSØ® er varemærket og LÆSØ® varemærket omfatter,

LÆSØ® Varer

LÆSØ® Attraktioner

LÆSØ® Begivenheder

LÆSØ® Oplevelser

LÆSØ® Mennesker

Det kræver kommunikation.

Et varemærke, der er altomfattende kræver, at man involverer:

de, der bor på øen – de der gæster øen,

de, der producerer varer – de, der køber varer,

de der skaber oplevelser – de der får oplevelser.

Kommunikationen og processen med at finde varemærket bliver en dynamo – for når vi begynder at tale om varemærket, er vi allerede i gang med at synliggøre og markedsføre.

Vi skaber varemærket, i samme sekund vi taler om det. Derfor handler det om at komme til at tale rigtigt om varemærket.

Undersøge

Første fase bliver at finde ud af, hvilke ord, billeder, historier, farver og former forskellige målgrupper og interessenter sætter på LÆSØ®. En proces hvor vi, ud over de der har deltaget i konferenceforløbet, generelt involverer Læsøboere, gæster, fastlændinge og meningsdannere.

Få en idé

På baggrund af undersøgelsesfasen produceres et antal ideer til varemærket. Helt konkret: Hvordan det ser ud, den grafiske form, farven, hvor det skal anvendes og de historier, der skal fortælles om LÆSØ® på hver eneste vare, oplevelse, begivenhed og attraktion.

Præsentation

Ideerne afprøves og én idé vælges. Herefter skal den valgte idé præsenteres på LÆSØ®. Undervejs har der naturligvis været stor åbenhed om varemærke-processen, og nu skal der skabes ny opmærksomhed og opbakning til varemærket på LÆSØ®. Målet er at forberede alle til at anvende varemærket.

Virkeliggørelse

Varemærket, sammen med alle de gode historier, vil man møde, når man køber salt, syltetøj, tager på kurophold eller ferie, spiser lam og gås, snakker med borgmesteren, får hentet affald, når man stiger ombord på færgen – og når man i øvrigt kommer i kontakt med alle de projekter, der er under realisering og meget mere.

Det betyder, at brugen af varemærket skal organiseres og sættes i system (design og varemærke manual), og der skal tilbydes uddannelse og assistance så hver vare, oplevelse, begivenhed og attraktion i fremtiden bliver klædt rigtigt på og indgår i en sammenhæng.

Det er værdifuldt, at vi får dette stykke udviklingsarbejde grebet professionelt an ved hjælp af nogle, der kan hjælpe os med at gennemføre nævnte proces og udlede varemærket for Læsø.

Forslag til mødeindkalder:

Lone Christoffersen